ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ГАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю | Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. | Коштує річно 4 корони.

Ч. 52. Чернівці, дня 23. (5. грудня) 1904. Рік VII.

Кривди Русинів на поли церковнім.

(Промова посла Пігуляка виголошена на соймовім засїданю з дня 4. листопада 1904.)

(Конець.)

Др. Репта такий самий як другі вороги.

Від часу, як митрополита д-ра Репту покликано на митрополичий престол гірка доля руских диецизан не поправила ся нї на крихітку шорстке й вороже становище Єго Преосьвященства супроти оправданих бажань Русинів тільки понївечило всї надії Русинів на те, що таки прийде до лїпшого. Перелом, який готує ся в диецезиї від 24 лїт завдяки роботї д-ра Репти робить ся що раз близший. Серед таких обставин треба рахувати ся зовсїм поважно із цїлковитим випханем Русинів із рідної церкви. Тож сам митрополит др. Репта розпускає вістку про унїю, яку не без розмислу видумано тому 24 роки.

Ворожі підлі хитрощі.

Я прошу високу палату дарувати менї, як я захоплений сим, ужив може в якім місци май твердих слів. Але треба прецїнь вже розказати, що нужденнїйшої, безсовістнїйшої та брехливійшої видумки як тота, не може бути. Ось в тім дїло! Вперед працюють усїми-можливими способами, аби православних Русинів із рідної церкви прямо видрулити, до чого понукою є жажда необмеженого панованя а також охота загарбити в свої руки богатий релїґійний фонд, а відтак щоби свою погану роботу перед сьвітом заховати, видумують небезпеку „Унїї“ а там і петербурский синод, аби Руских вірних представити як людий небезпечних і кинути на них тїнь виноватости. Оттаке роблять люди з інквізиторским духом, оттаке витворюють побожні полїтики.

Що нам лишає ся?

Серед таких обставин не остає Русинам нїчо иньшого як вказати на істнуючі порядки та ствердити тут ще раз, що они через 24 роки взивали правительство даром о поміч і спільний труд для полагодженя різких заострень диецезияльних відносин. Жаден нарід не може обійти ся без церкви, яка би відповідала єго характерови, єго чутям та єго умови. Про те відвічальність за наслїдки, які мусить повести за собою 24 лїтне нехтоване просьб руского народу о визвіл від консисторского утиску спаде на ті чинники, що були обовязані зарядити завчасу все, що мало би тому лиху запобічи. Буковиньско-руский нарід визволивши у завзятім бою свої народні сили, міг би глядїти тепер із безпекою в будучність, колиб на дорозї єго розвитку не зростали нові небезпеки й перепони і то з боку власної церкви, відки їх можна хиба найменьше сподївати ся.

Правди годї замовчати!

Висока палато! Я мушу признати ся що се менї зовсїм неприємно, що мушу промавляти так терпко у сїй палатї. Се противить ся навіть мому особистому успосібленю. Але обовязки і відвічальність

перед народом, який вибрав мене своїм послом, наводять мимоволї сї гіркі слова на мої уста тим більше, що ми даром скаржили ся, просили і остерігали через цїлих двайцять чотири роки, що ми довгих двайцять чотири роки терпимо.

Я вважаю своїм поважним обовязком, панове, звернути увагу високої палати й високого правительства на роз'ятрену рану буковиньскої архідиецезиї і питаю тут ще раз представителя правительства, що заступає особу цїсаря:

1. Чи п. краєвий президент знає сумний стан буковиньскої диецезиї взагалї, а передовсїм безпросьвітну долю греко-православних буковиньских Русинів?

2. Що задумує краєвий президент зарядити, аби не допустити до тото, щоб нарід взяв ся сам до заводженя ладу в церковних справах, що являє ся річию прямо неминучою?

3. Яке становище занимає краєвий президент супроти бажаня Русинів висловленого на многолюдних зборах, аби диецезию зглядно консисторию подїлено на руску й волоску, бо се є одиноким средством до усуненя лиха? Я скінчив! (Грімкі оплески). —

Як сю промову пос. Пігуляк виголошував, була вже майже північ і самого митрополита в соймі вже не було. За него пріли оо. Калїнескул а передовсїм звісний „друг" нашого народу о. Бежан. Вони оба намагали ся оправдувати консисторию. Але годї зробити білим то, що є чорним. Та й з тими відповідями вийшло таке, що загонистий о. Бежан лише став сьміхом, як єго взяли на збитки наші посли, а передовсїм пос. п. Василько. На їх промови відповідав ще пос. Н. Василько і пос. Пігуляк, аж сїли они маком.

Завдяки стараням наших послів може прийде тепер до красшого ладу в нашій церкві, бо митрополит др. Репта тепер, видно сам вже ноняв, що з народом годї жартувати. Та до повної злагоди прийде аж тодї, як митрополит прикоротає тих панотчиків, яким ходить не за віру а за шкіру та ще й до того над людьми вічно збиткують ся.

Вибори до рад громадских.

Із Топорівців.

Просимо помістити і наше письмо до ґазети „Руска Рада" і най наші братя знають, як то і впас кириники кириять та як ми з ними боремо ся. От в нас з початком місяця грудня року 1904, відбули ся громадскі вибори. Проти народу стали: 1) Кость Квирничук. 2) Иосель Фімер і таки аби здоров був свої жінцї і дїтям двірник Стефан Сорочій і панотець Діонізий Митрофанович і пан над'учитель

Ґр. Лев Толстой.

Суратска кофейня.

(Конець.)

Так він заключив; в що все дивив ся на сонце і думав о нїм, то втратив зараз і зір очий і розум добрий.

А коли він цїлком ослїп, та вже цїлком повірив в те, що сонця нема.

З тим слїпим підійшов і єго слуга. Він сїв з паном своїм в тїни кокосового дерева, підняв з землї кокосовий горіх і зачав виробляти з него каганець. З кокосового личка зробив ґніт, витиснув з горіха олїй в шкарлупу і вмочив в него ґніт.

Підчас, коли слуга робив свій каганець, зітхав слїпий і сказав до него:

— Ну, що, правду я тобі казав, що нема сонця? Видиш, як темно? А говорять... сонце... І щож то таке сонце?

— Я не знаю, що то таке сонце, — сказав слуга. — Менї нїчо до того. Я ось знаю сьвітло. Ось я зробив собі каганець і менї буде сьвітло і тобі зможу ним зробити прислугу, і з можу все найти в своїй хатцї.

І слуга взяв свою шкарлупу в руку і сказав: Ось моє сонце!

Тут сидїв також і хромий з своїми палицями. Він почув се і засьміяв ся.

— Ти, відай, з роду слїпий, — сказав він слїпому, — що не знаєш, що се таке сонце. Я тобі скажу, що се таке: сонце — огневий кружок, і той кружок

Стефан Неделка і другі їм подібні. Але з другого боку став нарід із своїми приятелями і учит. Северином Івановичем і его товаришем Василем Приступою, котрі коло народу дуже працують. У наших читальників є Каса райфайзеньска, шпихлїр з кукурузами, Взаїмна Вигода, Січ і свій склеп і своя хата на Читалню. Наші киринники були завели і собі якусь православну касу, бо панотець казав у церкві, що наша каса якась вунїяцка, а їх православна, бо до неї буде належати Жид і Поляк і мужики хто лиш схоче, а то все киринив Кость Двірничук з Фішером, бо вони гадали що вони тим банком виграють громадскі вибори. Але то їм невдало ся, бо їх банок розвязано ще і під карою. А вони поспускали носи як трухи. Вибори виграли Читалники, бо з третої класи вийшли всї 10 родних а і з другої так само, і всї їх заступники, а з першої лише оден з Читалнї а з киринників девять. Киринникам такий вислїд виборів очевидно не до смаку; ось вони зробили рекурс проти виборів із другої і третої кляси, бо перша їм добра! Вони знають, що рекурс їм не поможе, але що їм пошкодить проволочи справу? Лиш одна біда на завадї, після нового буджету на рік 1905. пообкроювано пенсиї усїм сїльским „достойникам“, тож годї буде їм тепер зводити до купи кінцї. Вороги стають тепер як тоті слупи! Як був вибір, то до пропінациї манджав лиш двірник Кость Двірничук і ще май з три штири хрунї з ними, а всї решта до своїї взаїмної вигоди. А тепер вжем почули слово, що і сї, котрі були з інтелїґенциї проти читалників то вже хочуть тепер приставати до читальнї. Але вже що було то було, але однаково ще підчас громадских виборів не хотїв над'учитель нї куди голос дати лиш чекав, як буде треба, а панотець то таки пер за жидами! Відколи его читальники, до чого его будь просять, то все каже: Я старий слабий. А тепер под'ужав і відмолод, щоб ратувати „православія“ через вибір ворогів народа. *Народолюбець.*

Із Січового руху.

З над Черемоша.

Дня 18. грудня 1904 відбуло ся в селї Мариничах торжественне отворене нового коша Січового нової твердинї, котра має боронити темних Гуцулїв з вічної загибели.

Чув я не на однім отвореню „Січи“ і одні з них відбували ся меньше другі більше величаво, але еще в жаднім селї не відбули ся они так чудово і велично як в Мариничах. Се сьвято відбуло ся справдї гарно і заімпонувало всїм сусїдним ба й далеким селам. Збори відбули ся під

виходить що дня з моря і заходить що вечера в гори нашого острова: ми всї се видимо і ти видїв би, коли бись не слїпий.

Рибак, що близько сидїв, зачув сї слова і сказав до хромого:

— Видко, що ти не був нїгде дальше свого острова. Колиб' ти не був хромий і поплавав по морю, то пізнав бись що сонце не заходить в горах вашого острова, але що воно — як з моря виринає, так і поринає вечером в море. Я говору правду, бо виджу се кождого дня своїми очами.

Зачув се і Індієць.

— Дивує мене, — сказав він, — як може розумний чоловік говорити такі дурницї. Чиж можливо, щоб огневий кружок поринав в морю і не згасав?

Сонце зовсїм не огневий кружок, але воно — Бог, тай Бог називає ся Дева. Той Бог їздить на колїсницї по небі навкруг золотої гори Сперувя. Трафляє ся, що злї змії Рагу і Кету нападають на Дева і з'їдають его, тодї стає темно. Але наші жрецї молять ся, щоби Бог увільнив ся і він увільняє ся. Лиш такі темні люди, як ви, що нїколи не були дальше свого острова, можуть думати, що сонце сьвітить лиш на їх острів.

Тодї заговорив господар, що прийшов сюди з египтского корабля:

— Нї, — сказав він, — і се не правда, сонце не Бог і не ходить лиш округ Індиї, і еї золотої гори. Я багато плавав і по Чорному Морю і попри берегах Арабиї, був на Мадаґаскарі і на Фи-

голим небом на площи біля церкви в Мариничах о годині 1. по полудни. По осьвяченю прапора-хоругви Січової, котрого то акту довершив о. Даскалюк, згуртували ся зібрані люди коло підвисшеня, де зібрали ся визначнійші діячі Січий та прибувші гості з інтеліґенциї. Присутних було до 1000 людий. Що сьвято се випало так велично, причинили ся своїм прибутем сестри Січи з Сторонця Путилова в силї 70 козаків, з Конятина, Довгополя і Стебнїв під проводом своїх славних кошових. Прибуло також много людий з Устя Путилова, Ростоків і Петрашів. Між хмарою сердаків бачити можна було слїдуючих інтеліґентів, котрі своїм прибутем оказали прихильність до своїх братів мужиків. Се суть: Вп. п. о. Василь Даскалюк парох з Мариничів з женою, Севастиян Балошескул над'учитель з Дихтинця з женою, Теофіль Гнїдий над'учитель з Устя Путилова з женою, панна Маковевич учит. з Устя Путилова, Ю. Майковский уч. з Стебнїв, А. Мандрик уч. з Довгополя, Ілїя рис. де Тевтул уч. з Мариничів, Едмунд Некраш ук. лїсничий з Устя Путилова і Імзель постенфірер ц. к. жандармериї з Устя Путилова, прибули також п. даскали а то: Маковевич з Дихтинця, Ю. Якубович з женою з Мариничів, А. Костащук з Петрашів і начальник каси райфайзеньскої з Дихтинця: п. Маковецкий.

Збори отворив тимчасовий кошовий п. Ілїя р. де Тевтул короткою промовою витаючи щиро всїх присутних і бажаючи зборам як найкрасших успіхів. На предсїдателя зборів вибрано п. Ґеорґія Кантеміра властителя посїлости в Ростоках, котрий подякувавши за вибір, поклав на секретарів пана уч. Майковского і Івана Дутчика кошового з Конятина. Він пояснив також коротко значінє сих зборів і возніс трикратний клич „най жиє“ в честь нашого сїдоглавого монархи, котрий дав нам свободу збирати ся в товариства і єднатись в одну родину. Батьком січовим вибрано п. Севастияна Балошескула а маткою честну ґаздиню з Мериничів Палахну Кочерган.

Статути пояснив учитель А. Мандрик, котрий в знаменитій промові і в питомий собі спосіб висказав цїль і користи товариства Січи і загрівав горячо, щоб як найбільше Гуцулів вписувало ся в члени новооснувавшого ся товариства, виказав він лихі сторони піяньства, темноти та неуцтва, вказуючи в першій мірі на школу народну, яко сьвятиню науки і просьвіти, заклинаючи всїх батьків і матери щоб слали свої дїти на науку, бо в противнім разї суть они найбільшими ворогами своїх власних дїтий. Вказав він відтак на заслуги наших славних заступників послів і возніс на їх честь трикратне „Слава їм“, котрі то кличі лунали з здоровенних Гуцульских грудий аж під сині небеса, а

липиньских островах, — сонце осьвічує всю землю, а не тілько Індию. Воно не ходить на вкруг одної гори, але воно виходить з островів Японії — і тому то і острови ті називають ся Япан, що на їх мові значить те що — місце, де родить ся сонце, — і заходить далеко — далеко на заходї за островами Анґлії. Я то добре знаю, бо і я сам богато видїв і чув богато від дїда. А мій дїд плавав аж на самий край моря.

Він хотїв ще й далї говорити, але его перебив анґлїйский моряк з нашого корабля.

— Нема краю окрім Анґлії, — сказав він, — де люди знали би лїпше, як сонце ходить. Сонце — ми всї то в Анґлії знаємо — нїгде не сходить і нїгде не заходить, а ходить без перестанку навкруг землї. Ми се добре знаємо, бо лиш ось що обійшлисьмо самі цїлий сьвіт і нїгде не діткнули ся сонця. Зкрізь так, як тут, рано воно сходить а вечером заходить.

І Анґлїєць взяв бич, нарисував на піску колесо і зачав толкувати, як ходить сонце по небі на вкруг землї. Але він не міг добре розтолкувати, тому указав на керманича свого корабля і сказав:

— Він, зрештою, — більше вчений як я і розтолкує вам лїпше.

Керманич був чоловік розумний і прислухував ся цїлій бесїдї мовчки, аж закім его не спитали. Тепер, коли всї звернули ся до него, зачав говорити і сказав:

— Всї ви обманюєте один другого і самі обманюєтесь. Сонце не крутить ся

відтак навів цїлий ряд ворогів нашого нарарода а передовсїм ворогів Сїчий взиваючи збори до висказаня всїм тим темним духам нагороду — словами: ганьба їм.

Бесїду єго нагородили збори невмовкаючими окликами „Славно“ і вистрілами з моздїрів. По нїм забрав голос сїдоглавий о. В. Даскалюк, котрий в ревній і правдиво батьківскій промові взивав своїх парохіян до осьвіти і єдности, бо тільки ті два чинники доведуть наш нарід до гаразду і щастя. Бесїда о. Даскалюка зробила на нарід дуже миле вражінє, котру нагороджено грімкими оплесками та трикратним „Славно“. (Тут треба зазначити що о. Даскалюк єсть білим круком з між наших сьвященників, він підпирав змаганя людий в цїли основаня „Сїчи“ на кождім кроцї будь порадою будь в иньший спосіб, чим дав доказ, що він не єсть зрадником свого народа а навпаки, що єсть єго вірним приятелем і порадником і що сповняє свою високу повинність апостольску, бож Ісус Христос сказав до апостолів своїх: „ідїть і навчайте вся язици“).

Честь і слава таким пан-отцям, правдивим душпастирям.

З черги промовляв батько сїчовий п. С. Балашескул, котрий в гарній промові заохочував зібраних до науки і просьвіти до закладаня кас, крамниць і громадских шпіхлїрів, вказуючи їм приміри на иньших народах.

Відтак приступлено до вибору старшини сїчової в склад котрої увійшли: п. Ілїя р. д. Тевтул яко кошовий, Василь Яковійчук (Николаїв) осавул для Маринич ів а Стефан Томюк (Онуфрїїв) осавул для Петрашів, Василь Шпанюк учитель, Мирон Кочерган скарбник, Василь Космачук писар, Григорій Михальчук, Михайло Томюк, Андрій Космачук і Олекса Григоряк яко четарі а Евген Заремба яко сурмач.

До Сїчи вписало ся 300 членів. Таким числом єще відай жадна Сїч в Буковинї повеличати ся не може. Піднести тут належить, що в члени вписало ся много жінок. Головною заслугою так великого числа членів як і взагалї заслугою, що тут Сїч основала ся, єсть заслуга місцевого п. учителя Ілїї рицаря де Тевтула. Перший почин до заснованя Сїчи дав що правда п. Орест Даскалюк студент технїки в Відни але перший т. є. п. Тевтул довів се славне дїло до кінця, при чім перетерпів не одну неприємність від преріжних близьких і подальших ворогів. В члени Сїчи вступили також джурати громади Мариничів а то: Михайло Томюк яко II. четар, Михайло Григоряк і Іван Григорик, Двірник з Марянич ів Дмитро Вадилюк і двірник з Петрашів, Матей Трещук не хотїли мимо заохоти піти в слїд за двірниками з Стебнїв і Довгополя і не хотїли приступити до Сїчи, за що обкинули єго сїчовики словами:

навкруг землї, але земля крутить ся навкруг сонця і ще й сама навкруг своїх оси і обертає до сонця в протягу 24-ох годин і Японїю і Филипиньскі острови і Суматру, на якій ми сидимо, і Африку і Европу і Азию і богато ще иньших країв. Сонце не сьвітить для одної гори, для одного острова, не для одного моря і також не для одної землї, а для богатьох планет, таких як земля. Все се міг би кождий з вас зрозуміти, колиб' дивив ся в гору на небо, а не собі під ноги, і не думав би, що сонце сьвітить лиш єму одному або лиш єго родинї.

Так сказав мудрий керманич, що їздив богато по сьвітї і богато дивив ся в гору на небо.

— Так, заблудженє і неєдність людий в вірі — походить від самолюбства, — продовжав Китаєць, ученик Конфуція. — Що з сонцем, те і з Богом. Кождий чоловік хоче мати свого окремого Бога, або хоч бодай Бога свого рідного краю. Кождий нарід хоче в своїй церкві Того мати, кого не може обняти увесь мир.

І чи може якась церква стати на рівнї з тою, яку сам Бог для того збудовав, щоб' злучити в нїй всїх людий до одної віри, до одного ісповіданя.

Всї людскі церкви (храми) збудовані на взорець того храму — міра Божого. Всї храми мають купелї, склепіня, сьвітильники, образи, надписи, книги законів, жертви, олтарі і жрецїв. В кождім храмі є така купеля, як океан; таке склепіня,

„ганьба таким двірникам“. По вдачних муштрах січовиків місцевих як і замісцевих, котрими проводив гуцул Іван Дутчик кошовий з Конятина, наступила присяга місцевих січовиків хоругві як і також заява, що жаден січовик в неділї і сьвята не переступить порога коршми. Відтак фотоґрафував всїх січовиків в трох укладах п. Пєкраш ц. к. лїсничий з Устя-Путилова.

В імени Січи з Стебнїв витав новонароджену сестру Січ в Мариничах пан Майковский яко кошовий, котрий в гарній і приступній промові желав їй як найкрасшого розвитку, взиваючи всїх, щоби ішли за приміром малих Стебнів, де в неділї і сьвята ба навіть і в будь день гуцула в корчмі і зі сьвічков не найдеш.

В імени Січи з Сторонця Путилова промовляв п. Ковач, котрий також не щадив слів заохоти до єдности і братьної любови без ріжниці на ношу і стан, желаючи сестрі Січи як найлучших успіхів.

Відтак забрав слово нововибраний кошовий п. Тевтул, котрий в енерґіґних словах загрівав своїх січовиків до дальшої тяжкої праці, передовсїм до витревалости, бо їм прийде ся перебути єще не одну неприємність і прикрість, але при єдности і любві все они переборуть і покажуть ворогам що і гуцул потрафить бути паном в своїй хатї.

Позаяк пора була вже досить пізна бо $5^1/_2$ годин, а нїхто більше не зголошував ся до слова з причини що порядок дневний був вже як слїд вичерпаний, замкнув предсїдатель збори.

Збори закінчено піснями „Ще не вмерла“ і „Не пора“ а з піснею „Гей там на горі Січ іде“ на знак розійшли ся одушевлені гуцули спокійно домів з надією що і в гуцульске маленьке віконце засьвітить не місяць а правдиве сонце.

Замітною річею єсть також і те, що женщина Палахна Кочерчан, одинока може на цїлі гори яко мужичка, а може одинока і на цїлу Буковину причинила ся дуже много своїм впливом і здоровим розумом около заснованя Січи в Мариничах. Ми можемо бути горді на се, що між нашими гуцулами лучають ся такі жінки як Палахна Кочерган, котра і не одну письменну і інтелїґентну женщину завстидати годна. По замкненю зборів приняла Палахна Кочерган гостий з інтелїґенциї і старшину всїх Січий в своїй хатї, а (прочих) решту січовиків приняла єї дочка Доця Чевюк. От і они не щадили всего труду і заходу около гостий, щоби тільки всї були вдоволені. Тим показали они своє щире гостинне гуцульске серце. За се їм прилюдна подяка. Гостї покріпивши ся і набравши нових сил пустили ся вже вечером кождий у свою, а не оден із них і в не близьку путь з милим вражінєм і споминами в серци, про величаве отворенє Січи в Мариничах. *Сусїд.*

як склепіня небесне; такі сьвітила, як сонце, місяць і звізди; такі образи, як живі люди, що люблять ся і помогають оден другому. Де надписи о щирости Бога о стілько зрозумілі, як ті добродїйства, які Бог скрізь порозсївав для щастя людий? Де така книга закону, о стілько кождому ясна, як та, що написана в єго серцю? Де жертви, побідні тим жертвам самовідреченя, які приносять любящі люди своїм ближним? І де олтар, побідний серцю доброго чоловіка, на якім сам Бог приймає жертву?

Чим висше буде уважати чоловік Бога, тим лїпше буде він єго знати. І чим лїпше буде він єго знати, тим більше буде він приближати ся до него, наслїдувати єго щирість, милосердіє і любов до людий.

Тому нехай той, що видить все сьвітло сонця, яке заповнює сьвіт, хай він не осуджує і не ненавидить того суєвірного чоловіка, що в своїм болванику видить лиш оден луч того сьвітла, хай не ненавидить і того невіруючого чоловіка, що ослїп і зовсїм не видить сьвітла.

Так сказав Китаєць, ученик Конфуція, а всї що були в кофейнї замовкли і не змагали ся вже над тим, чия віра лїпша.

Переклав *Володимир Карбулицкий.*

Дописи.

З Шипота н. С.

В день сьв. о. Николая, на 19. грудня 1904 відбуло ся в нас отворене читальні „Руска Бесїда“. Хто жие або хто перебував довший час у наших дрімлючих горах, той знає, яка тут доля бідного гуцула. Тут пявки — лихварі забрали підступством всї полонини, лїси, худобу ба й волю гуцулови, котрий тепер наймитом на своїй дїдизнї. Тут у горах всї а всї на жаль ради грошиків, дарунків як бриндзї, афин, ґоґодзів пстругів і. т. д. на услугах пявок. Нї закон, нї милість людска не заступить ся тут за гуцулом. Щоби отсе удовіднити, скажу, що в нашім селї коштує гуска (топка) соли 24 с. 26 с. 28 с. ба й **40** с.! Що скаже до сего уряд, на котрий оплачує гуцул також податок? Тут тримають підприємцї маґазини з віктуалами і силують робітників брати таку марфу і за такі гроші і в *такій скількости*, як їм подобає ся!! За сї маґазини й податку — кажуть — не платить ся. Що кажуть до сего законодатні круги? Наше село має 8 урядом дозволених коршем на 100 чисел хат! Є ще дуже много кривд, про які годї нам тут і згадувати. Керму громади взяли пявки в свої руки й господарюють після вподоби. Нарід здеморалїзований до крайности кидає ся в коршму і шукає в горівцї відради. Серед отсих відносин основує ся в нас читальня. Вороги старають ся всїма силами не допустити до сего. В день перших загальних зборів читальнї пускають поголоску, що є 60 чверток пива даром для тих, котрі лиш не запишуть ся до читальнї.

Правда й сьвітло горою!

Отець Драчиньский Епамінондас заохочує своїх вірних до витревалости й напоминає людий, аби не дали ся „іскушити“ пивом а стали як один муж на зборах „святинї сьвітла“. В церкві служить ся служба Божа. Всї сьвітичі, канделябри і „херувими“ осьвічені десятками білих сьвічок. На хорах сьпіває мішаний хор.

Дім Божий повний святочно настроєного народу. По службі (3. година по обідї) рушає ся тисячиголова китиця верховниців в напрямі до школи. Тихо ступає громада вперед, лиш платочки снїгу шелестять падаючи з хмар. В замаєній кімнатї шкільній, сїнях і подвірю жде битком люду на неприбувші гостї з Чернівців. Четверта година. Голос сїчової трубки відбиває ся в верхівях полонин. Люд повиходив на зустріч. Вітер то приносить то відносить голос маршу. Пявки позамикали склепи, позаслонювали вікна і леда дишуть зі страху перед „козаками“. Над'їзджає 1 — кажім словами один — гість пан над'учитель Данилюк з Берегомету. За ним примашерувала й „Сїч Берегомітска“. Збори отворив наш п. учитель Дашкевич, котрі вибрали одноголосно на предсїдателя п. Данилюка. Сей пан говорив без переви 2 годинї. Між промовами панів Дашкевича, голови каси райфайзеньскої з Берегомету, голови читальнї і кошового з Берегомету сьпівали Сїчовики під проводом п. Данилюка дуже гарно яких 8 пісень. Шепотяни дивили ся на здобутки довголїтної мозольної працї і подивляли своїх братів. До читальнї вписало ся таки зараз 122 члени і зложили вже 295 К 80 с.

Вибір випав ось так: п. Михайло Дашкевич голова, п. Николай Симовонюк заступник, п. Николай Антофій Мих. дорадник заст., п. Петро Танасїйчук секретар, пан Єфтемій Жебчук скарбник, пан Олекса Антофій дорад. скарбника, пан Олекса Шимберко контрольор, пан Лесь Біденний Ів. дорад. контрол. п. Філип Симовонюк бібліотекар. Мировий суд: Петро Симовонюк, Михайло Статкевич і Николай Фівка. Отсе нам дарунок пана учителя на „святвечердеревце“ за що ми їм приобіцюємо жити в згодї і горнути ся до науки. Як чувати, має незабаром повстати й „Сїч“ у нас і то кінна і піша. Коби то вже раз проломити неправду може й ми би були людьми. *Секретар.*

(Від себе мусимо додати, що вп. дописуватель робить Черновецким Русинам несправедливо закид за те, що не прибули на отворене читальнї до Шипота, бо не зважаючи вже на довгу дорогу треба єму тямити, що всї черновецкі Русини мають урядові обовязки, яких не можуть кидати в будний день, бо аж у вівторок могли-б

були вернути домів. Оттому то й наклікують черновецкі Русини до того, щоби сьвідомі Русини в поодиноких повітах робили повітові товариства, от хочби філії „Рускої Бесіди“, котрі би мали дбати про читалні в своїм повіті. В сїй цїли відбудуть ся 14. лат. січня, себто на наш новий рік і в Вижници збори і побачимо, кілько то прибуде туди патріотів з Вижницкого повіту, щоби стати разом до просьвітної роботи для добра народу; бо годї й на далї кільком черновецким Русинам бувати всюди а всюди, прикладати до всего а всего своїх рук. Крайна пора, дбати кождому повітови про себе, а як сусїди спомагають ся взаїмно, се видно з опису отвореня читальнї в Шипотї, де були одні тільки найблизші люди з Бергомету. Чому-ж нарікати як раз на найдальших, на Черновецких, котрим як сказано, годї було прийти).

Всячина.

Із сьвітлим празником Христового Рождества желаємо нашим предплатникам і читачам веселих і щасливих сьвят!

Закінчуючи із сим числом семий річник нашої часописї, що все обстає за добром і правами нашого народа, просимо ще раз наших довжників вирівнати залеглости а рівночасно просимо присилати передплату на слїдуючий рік.

В росийско-японьскій війнї наступила дуже важна подія. Японцї довели своєю облогою до того, що Порт Артура опинив ся вже у їх руках. Ґен. Штесель піддав ся, не бачучи для себе нїякого иньшого ратунку. Вся росийска залога пішла до неволї, лиш офіцирам позволено вийти свобідно, після того, як они прирекли, що не будуть більше воювати.

Цїсар увільнив вже Кербера із дотеперішного уряду, а на его наслїдника покликав бар. Ґавча.

З над Черемоша пишуть нам отсе: „Народна з-Рада“ а іще більше Др. Гакман збід'кав ся дуже, що учителї стали на Буковинї займати ся народом, осьвідомлюють нарід „хто його стрик“ — закладають читальнї, каси позичкові а вже, після Гакмана, найбільшим непростимим гріхом учителїв — то закладанє „Січий“. Честь учительству за се! Однако суть одиницї (вправдї дуже рідкі, але суть), котрі виломлюють ся з під того обовязку.

В Вижницких горах заложена уже „Січ“ в кождім селї, а тільки одні Ростоки, котрі перед 17 лїтами заложили першу читальню не можуть спромогчи ся на заложенє „Січи“. Не знати, кого за се винити. Справдї сьвященника місцевого там тепер нема, хоть сьвященьство наше з малими виїмками „Січам“ противне, а учитель прийшов недавно до Ростік. Та се не звиняє його, бо і по других селах поприходили з початком шк. року учителї та вже давно позакладали у себе „Січи“.

Важне для Райфайзеньских Кас.

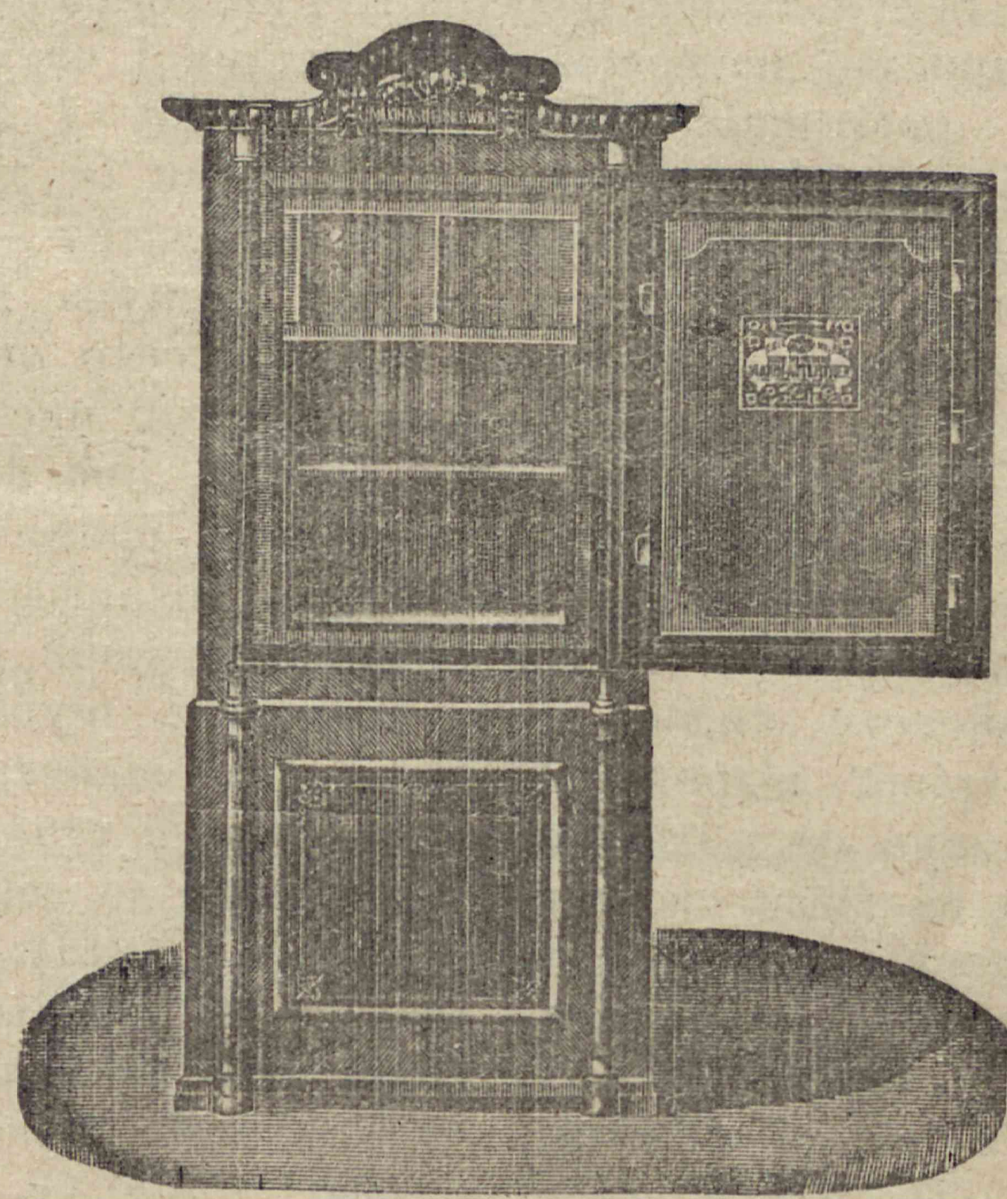

Огнетревала Каса Nr. 3,

коштує у мене дешевше як всюди. Маю також на складї

січкарнї і машини до шитя,

а всьо з найлучших фабрик. — За доброту ручу.

З поважанем

Василь Данилевич

машинїст в бровари Штайнера. ул. Желїзнича (Bahnhofstrasse) ч. 21, Чернівцї.

Видане Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.

KUL